Kraków stawia na rozwój kolei we współpracy z marszałkiem i ościennymi gminami

2026-04-23

Miasto Kraków, wspólnie z Województwem Małopolskim oraz gminami zrzeszonymi w Stowarzyszeniu Metropolia Krakowska, podejmuje kolejne kroki na rzecz rozwoju nowoczesnego, zintegrowanego systemu transportu kolejowego. Zwiększenie liczby połączeń, polepszenie ich dostępność i przygotowanie wspólnego planu działań dla kolei w obszarze metropolitalnym – takie są główne cele podpisania w ostatnich dniach przez samorządy listu intencyjnego.

Porozumienie jest początkiem wspólnych działań na rzecz zwiększenia liczby połączeń, skrócenia czasu podróży i lepszego wykorzystania potencjału kolei w codziennych dojazdach mieszkańców.

– Kraków traktuje rozwój transportu szynowego jako absolutny priorytet. Rosnąca liczba pasażerów kolei i coraz większe zainteresowanie tym środkiem transportu są najlepszym dowodem, że to słuszny kierunek. Jednocześnie widzimy wyraźnie, że wciąż mamy do nadrobienia istotne braki zarówno w dostępności połączeń, liczbie miejsc w pociągach, jak i w organizacji całego systemu. Dlatego chcemy ten rozwój konsekwentnie przyspieszać i lepiej koordynować wspólnymi siłami w skali całej metropolii – mówi prezydent Krakowa Aleksander Miszalski.

Porozumienie jest odpowiedzią na istniejące i przyszłe wyzwania. Z jednej strony kolej w Małopolsce rozwija się dynamicznie i notuje rekordowe wyniki przewozowe – tylko w 2025 r. w naszym regionie skorzystało z niej blisko 29 mln pasażerów. Z drugiej zaś, rosnąca liczba pasażerów oznacza po prostu coraz większy tłok w pociągach i coraz większe obciążenie całego systemu.

Konkretne rozwiązania dla metropolii

Podpisany dokument ma otworzyć drogę do wypracowania konkretnych rozwiązań dla całego obszaru metropolitalnego. Chodzi przede wszystkim o odpowiedź na najważniejsze pytania: jak zwiększyć dostępność kolei, jak pozyskać nowy tabor, jakie inwestycje infrastrukturalne są niezbędne i w jaki sposób zapewnić stabilne finansowanie rozwoju połączeń.

Wśród najważniejszych wyzwań wskazywane jest zwiększenie przepustowości linii do Wieliczki, wzmocnienie możliwości Krakowskiego Węzła Kolejowego, lepsze rozdzielenie ruchu regionalnego i dalekobieżnego oraz rozwój torów aglomeracyjnych na wlotach do miasta. Ważnym zadaniem pozostaje także poprawa powiązań kolei z układem drogowym, rozwój parkingów P+R w metropolii i przy kluczowych węzłach, a także dalsze wzmacnianie obsługi takich kierunków jak Gdów, Niepołomice czy Myślenice.

Podjęte działania mają uporządkować współpracę pomiędzy samorządami i pomóc we wspólnym wypracowaniu stanowiska wobec najważniejszych inwestycji oraz modelu finansowania kolei. Kraków stoi na stanowisku, że bez zaangażowania środków centralnych dalszy rozwój kolei w metropolii może być ograniczony. Proponowany „pakt kolejowy” ma stworzyć stabilne ramy finansowania i realizacji kluczowych inwestycji.

Dlatego na początku współpracy partnerzy zgodnie zadeklarowali przygotowanie wspólnego stanowiska skierowanego do Ministerstwa Infrastruktury oraz PKP Polskie Linie Kolejowe SA.

Z perspektywy Krakowa kluczowe jest uwzględnienie w planach PKP następujących zadań:

- realizacja działań inwestycyjnych zwiększających przepustowość Krakowskiego Węzła Kolejowego (m.in. dostosowanie linii kolejowych nr 118 i 133 pod kątem możliwości wydzielenia ruchu aglomeracyjnego na odcinku Kraków Mydlniki – Kraków Główny) wraz z pracami inwestycyjnymi (np. tory odstawcze) umożliwiającymi strefowanie pociągów w obszarze Metropolii Krakowskiej
- dobudowa dodatkowych torów na odcinku linii kolejowej nr 91 Kraków Płaszów – Podłęże (w ramach zwiększenia przepustowości linii w kierunku Tarnowa i Rzeszowa)
- budowa łącznicy pomiędzy linią kolejową nr 100 oraz liniami kolejowymi nr 118/133 w rejonie Żabińca
- realizacja nowych przystanków kolejowych, w szczególności na terenie Krakowa (m.in. Kraków Opolska/Kraków Żabiniec, Kraków Grębałów/Kocmyrzowska, Podgrabie Wisła)
- realizacja przelotowego węzła kolejowego obsługującego lotnisko Kraków Balice poprzez budowę tzw. zachodniej kolejowej obwodnicy Krakowa (łączącej linię kolejową nr 133 z linią kolejową nr 94) wraz z połączeniem jej z linią kolejową 118
- wyznaczenie w obszarze miasta nowych dworców dla ruchu dalekobieżnego – Kraków Piastów (Północ) oraz Kraków Bronowice, w celu m.in. odciążenia stacji Kraków Główny
- modernizacja i budowa linii kolejowej Kraków Łobzów – Kraków Łęg – Kraków Złocień, która w przyszłości ma pełnić funkcję drugiej linii średnicowej i znacząco wzmocnić przepustowość Krakowskiego Węzła Kolejowego.

Integracja z tramwajami, a w przyszłości z metrem

Miasto dostrzega również konieczność dalszej integracji kolei z innymi formami transportu publicznego. W tym kontekście szczególne znaczenie mają nowe linie dowozowe oraz rozwój wspólnych rozwiązań taryfowych, które ułatwiają mieszkańcom korzystanie z całego systemu komunikacyjnego na jednym bilecie.

– Kolej staje się kluczowym elementem systemu transportowego w Krakowie. Wspólnie z Województwem i gminami Metropolii Krakowskiej chcemy zrobić kolejny krok – znacząco zwiększyć dostępność połączeń kolejowych dla mieszkańców. Kolej, zintegrowana z systemem tramwajowym, a w przyszłości także z metrem, będzie kręgosłupem transportowym całej metropolii, który zagwarantuje bezkonkurencyjne czasy przejazdu – podkreśla zastępca prezydenta Krakowa Stanisław Kracik, który podpisał list intencyjny w imieniu Gminy Miejskiej Kraków.

– Kraków chce w pełni zaangażować się w rozwój tego systemu – zbudujemy przystanek kolejowy Prądnik Czerwony, planujemy parkingi, ale także jesteśmy gotowi na wypracowanie rozwiązań, które pozwolą pozyskać nowe pociągi oraz znacząco zwiększyć liczbę połączeń – dodaje Stanisław Kracik.

Kraków dąży do tego, aby kolej stała się kręgosłupem transportowym metropolii – szybkim, przewidywalnym i dostępnym dla wszystkich. Wspólne działania samorządów to ważny krok w kierunku budowy nowoczesnego systemu mobilności, odpowiadającego na wyzwania dynamicznie

rozwijającego się regionu.

Działania na rzecz rozwoju kolei są priorytetem

Podpisanie listu intencyjnego to kolejne wspólne działania mające na celu ułatwienie mieszkańcom Krakowa i regionu korzystania z przewozów pasażerskich. Dotychczasowa współpraca pomiędzy Województwem Małopolskim, Gminą Kraków i gminami Metropolii Krakowskiej w zakresie integracji taryfowo-biletowej zaowocowała wprowadzeniem oferty Biletu Metropolitalnego, który łączy przejazdy autobusami i tramwajami (Komunikacja Miejska w Krakowie) oraz pociągami (Koleje Małopolskie, Polregio).

Miasto w ostatnich latach zrealizowało również szereg inwestycji mających na celu zwiększenie dostępności mieszkańców Krakowa do połączeń kolejowych. To m.in. budowa przystanku kolejowego Kraków Sanktuarium, przebudowa stacji kolejowej SKA Kraków Swoszowice wraz z budową parkingu P&R (prace objęły m.in. budowę nowych peronów, infrastruktury komunikacyjnej), udział w przygotowaniu dokumentacji dla łącznicy kolejowej Kraków Zabłocie – Kraków Krzemionki. Z kolei w Kościelnikach gmina przekazała grunt pod budowę parkingu P&R.

Na najbliższe lata przewidziano budowę przystanku kolejowego SKA Kraków Prądnik Czerwony (trwa proces wyłaniania wykonawcy). Miasto rozpocznie wkrótce także prace projektowe dla inwestycji, której celem będzie doprowadzenie linii tramwajowej z pętli na Os. Piastów do przystanku SKA Kraków Piastów.